

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2191

av **Adnan Dibrani och Jennie Nilsson (båda S)**

Förändrade åldersregler vid adoption

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över behovet av förändrade åldersregler vid adoption och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förändringar i människors livsstil med längre studier och senare insteg på arbetsmarknaden försenar också familjebildning. Högre ålder leder ofta till svårigheter att få biologiska barn och önskan att adoptera ett barn istället.

Det finns ingen övre åldersgräns i lag, men enligt gällande praxis medges inte adoption om en av parterna har fyllt 43 år. Undantag i regeln kan göras om det finns särskilda skäl eller vid nationella adoptioner. Dessa handlar om styvbarnsadoptioner eller om familjehemsplaceringar, där barnet och sökanden redan har en nära kontakt med varandra. Därutöver har olika länder bestämmelser om ålder vid internationella adoptioner.

Regeringen gav i november 2007 en särskild utredare i uppdrag att göra en allmän översyn av de centrala bestämmelser som rör adoption, bland annat i syfte att stärka barnperspektivet. I juli 2009 överlämnade adoptionsutredningen betänkandet Modernare adoptionsregler (SOU 2009:61) till regeringen. Utredningen föreslår bland annat att det i socialtjänstlagen införs en övre åldersgräns för den som vill adoptera ett barn utomlands. Den sökande ska enligt förslaget inte ha fyllt 43 år, men undantag från regeln kan göras om barnet har en personlig anknytning till sökanden eller det finns andra särskilda skäl.

Någon liknande åldersgräns bör enligt utredningens uppfattning inte införas vid nationella adoptioner som regleras i föräldrabalken. Att det inte föreslås någon uttrycklig övre åldersgräns innebär dock, enligt utredaren, inte att frågan om sökandens ålder saknar betydelse, utan att det är viktigt att sökandens ålder vägs in i den helhetsbedömning av barnets bästa som alltid ska göras. Bedömningen bör i praktiken göras utifrån samma utgångspunkter som vid internationell adoption.

Regeringen har inte gått vidare med utredningens förslag, utan ärendet bereds inom Justitiedepartementet.

Enligt vår mening är föräldrars lämplighet i en samlad bedömning viktigare vid en adoption än åldern. För detta talar också det faktum att det idag är vanligt med barnfamiljer, där det finns en stor åldersskillnad mellan partner. Dessutom har genomsnittsåldern för barnaföderskor gått upp rejält i Sverige de senaste 40 åren, även om vi ännu inte nått upp till samma nivåer som på 1860-talet. Idag är genomsnittsåldern vid barnafödande 30,8 år. Den genomsnittliga förstagångsmamman är nästan 29 år. De är klart äldre än 1970-talets barnaföderskor. Men äldst var barnaföderskorna runt 1860 med drygt 32 år i genomsnitt. Antalet kvinnor som föder barn när de har passerat sin fyrtioårsdag har ökat dramatiskt de senaste 30 åren. Därför borde nuvarande praxis på maximalt 42 år för att få adoptera upphävas.

Adnan Dibrani (S)

Jennie Nilsson (S)